

El batec del suburbi

MERCÈ SAURINA I CLAVAGUERA

La primera novel·la de Xevi Sala és també la primera que mereix la menció de finalista en els Bertrana, uns premis que en cap moment de la seva història no havien inclòs aquesta opció. Amb *Les causes perdudes*, una novel·la amb una extensa primera part ambientada al barri est de Girona i una segona part més curta però no gens menyspreable titulada «Salt», l'autor ens transporta als espais marginals i marginats d'una capital de barri vell amable i acollidor que no té res a veure amb la realitat d'uns extramurs ocultats tàcitament, gairebé com la brutícia que s'escombra cap a sota la catifa: «Nosaltres som la ciutat amagada, la que ningú no vol veure», diu un dels personatges. La novel·la, narrada en primera persona pel Sr. Torres, un mestre sense nom que aterra en un barri també sense nom –tot i que perfectament identificable–, aprofundeix

RAMON GIRONA

Llegendes de Girona

Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
Barcelona, 2011.
296 pàgines.

El doctor de la UdG Ramon Girona reelabora les principals llegendes de la ciutat dels quatre rius. Fa una simbiosi de les versions existents, aprofitant els elements més potents de cada narració.

en les ambivalències de l'ànima humana i en els sentiments contradictoris d'un protagonista abocat a expiar els seus suposats abusos a menors lluny de Barcelona i d'una filla que la seva exdona no li deixa veure.

Amb una prosa fluïda i amena, Xevi Sala ens endinsa al cor de la història, al ventre d'un suburbi de batec constant, amb unes acurades descripcions de personatges i d'ambients que desborden realisme, des d'un míting del PP als sorollosos cants de l'església evangelista, i amb una precisió magistral aconseguen dibuixar l'amalgama de colors, olors i tipus diversos que configuren l'immens mosaic bigarrat del barri gitano de la ciutat. En aquest marc, on personatges diversos es van confrontant positivament o negativament amb el protagonista, en una mena de *tête-à-tête* imparabile, s'esdevenen uns fets esgarriuosos –l'assassinat d'una alumna i la posterior desaparició d'una altra– que esquitxen de sospites el mestre nou.

Enmig d'aquesta trama convulsa el Sr. Torres s'obsessiona amb la recerca de la veritat i de la justícia, amb totes les conseqüències que la seva tossuderia li acaba reportant. Mentre es desenvolupa la ficció, no passa inadvertida la visió crítica de l'autor –segurament és la mirada periodística que Sala no pot o no vol evitar– en aspectes

La denúncia social i política es fa clarament palesa en boca de l'únic personatge no fictici de la novel·la, l'advocat Sebastià Salellas

XEVI SALA

Les causes perdudes

Ed. Columna.
Barcelona, 2011.
184 pàgines.

com la droga, les màfies o la immigració i els temes candents que hi estan associats: el vel islàmic, la mutilació genital femenina, etc. La denúncia social i política es fa clarament palesa en boca de l'únic personatge no fictici de la novel·la, l'advocat Sebastià Salellas, a qui l'autor ret un petit homenatge no només donant-li veu sinó també a través del títol de l'obra, que recull l'epítet amb què l'advocat era conegut: defensor de les causes perdudes, o pendents, com ell preferia anomenar-les.

Al costat d'episodis que susciten un somriure un xic amarg (un alumne mastegant grumolls d'herba com a protesta, els disbarats en una classe de paraules noves o la grua desallotjant un burro d'un balcó), alguns elements de novel·la negra (la intriga i, sovint, una atmosfera delictiva asfixiant) acompanyen el lector fins a la descoberta final. El text conclou –i commou alhora– revelant l'ombra que plana sobre el protagonista en una brevíssima tercera part, gairebé a tall d'epíleg, d'una tendresa inesperada i excepcional que no pot deixar ningú indiferent.